

BRAVÓ! 1.

FESTIVALOVÝ DENNÍK BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ 2021
LIPTOVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO, LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ

18.11.21

„JAKUB, TY FOŤ
TO PLÁTNO ZĽAVA
A JA ZPRAVA.”

MÁRIA VAŠIČOVÁ, FOTOGRAFKA

SPOD RÚŠKA

Ani si nedúfal, že? Neokúňaj sa, na Teba sa obraciam a budem pre Teba písať nasledujúce dni. Bravó! Ak patríš k skalným fanúšikom Belopotockého Mikuláša, asi v hĺbke divadelnej duše tušíš, že si sa už s týmto slovíčkom stretol či stretla v roku 2019. Odvtedy sa masové užívanie sloganov síce zmenilo na Vakcína je sloboda, Ide o chl - pošlite kožušinový chov do histórie, How dare you! a pod., ale žiaden neprináša toľko optimizmu a veselohry ako naša redakcia a Tvoj obľúbený plátok Bravó! Onehdy sme Ti prinášali spisovateľské úlety, mierne gramatické zaváhania, ale aj omaľovánky, tajničky, krátke šokantné rozhovory so súťažnými súbormi a odborná porota Ťa atakovala kadenciou vrúcnych akademizmov. Tento ročník nebude s o nič menším cvengom. Avšak, ako že slovo bulvár znamená „širokú ulicu vo veľkom meste“, naše bulvárne okienka sa budú musieť kvôli nepriazni okolností uspokojiť s uličkou strohejšieho programu a striedmou festivalovou atmosférou. Napriek tomu nezúfaj, poľahky sa naďalej začerveneáš z našich riadkov (a nemenej z fotografií) a vďaka tomu si spoločne pripomenieme duch mikulášskeho veľikána Gašpara Fejérpataky-Belopotockého o niečo veselšie. Tak nech Ťa sprevádza divadelné fluidum a držme si palce, aby sme na konci festivalu unisono úprimne zvolali „Bravó!“

AUTOR: J.M.

RECENZIA

JOZEF GREGOR TAJOVSKÝ

ŽENSKÝ ZÁKON

DIVADLO MLADÝCH, ŠUŇAVA

RÉŽIA: VLADO BENKO

AUTOR: ROMAN GOMBARČEK, POROTCA

Zvoliť si jeden z najkánonickejších textov slovenskej dramatiky mohlo dopadnúť katastrofálne. V prípade súboru Divadla mladých Šuňava však bol trefou do čierneho. Zjavný potenciál pre poctivý naturálny humor ochotníci využili naplno. Inscenácia nemala ambície o progresívny a aktualizujúci výklad predlohy; napriek tomu sa hostujúci režisér Vlado Benko (principál popradského divadla Commedie, pozn. red.) zasústredil na svojskú, no poctivú ilustráciu slovenskej dediny konca 19. storočia.

Jednoduchá, ale efektívna scéna zažila počas predstavenia niekoľko prestavieb v tom najčistejšom a priznanom duchu. Kým herectvo môžeme bez okolkov nazvať dynamickým, stávalo sa, že herci na seba nereagovali vždy, zahadzovali dokonalejšiu drobnokresbu postáv a niektoré mikrosituácie mohli byť omnoho vyhratejšie. Stávalo sa, že sa potenciálne lákavé vzťahy medzi postavami odohrávali len za stolom, pričom inak dobre zdynamizovaný predný plán ostával nevyužitý. Naopak, v predstavení často vznikali veľmi vydarené kompozičné obrazy, až akési maľbičky na pôvodnej keramike. Ako nevyužitý potenciál som vnímal slabé využitie zboru nakúkajúceho spoza plotu, ktorý nám inscenátori ponúkli len čiastočne. Ak by sa tento večne prítomný element slovenskej dediny vyhral viac, ponúkol by dobre naznačený, no nie dostatočne využitý, kontrast k soliterným postavám.

Inscenácia priniesla výrazne sebavedomé vedenie schopného hereckého súboru a napriek absencii násilnej aktualizácie svojrázny a inscenačne naplnený zážitok.

FOTO: JAKUB JANČO

FESTIVAL SI AJ NAPRIEK PANDÉMII SVOJE PUBLIKUM DRŽÍ.

FOTO: JAKUB JANČO

ŠUŠKAJ DO UŠKA NAZNAČILI, ŽE BY POKRAČOVAŤ CHCELI!

AUTOR: J.M.

AK BY VÁS ŽENSKÝ ZÁKON NABÁDAL, ŽE BY SA AKO TITULOK MAL OBJAVIŤ V MAGAZÍNE O LAKOVANÝCH NECHTOCH, TAK MÁTE PRAVDU. ŠUŇAVSKÍ OCHOTNÍCI VŠAK VYŤAŽILI Z HRY NIELEN POTEŠENIE, ALE AJ ZOSMIEŠNENIE ĽUDSKÝCH POVAHOVÝCH ČŔT. DOKONCA SA ZJAVIL NÁZNAK FEMINIZMU. A NEMIENIA PRESTAŤ. NIELEN O TOM SOM SA ROZPRÁVAL S VEDÚCIM SÚBORU MICHALOM ILENČÍKOM.

DIVADLO V ŠUŇAVE NEDÁVNO OSLÁVILO STÉ VÝROČIE. NEVERÍM, ŽE SA ZA TIE DEKÁDY VO VAŠOM REPERTOÁRI UŽ TAJOVSKÝ VOĽAKEDY NEOBJAVIL...

To si nepamätám. Divadlo mladých funguje iba od roku 1989 a roky ho viedol dnes už nebohý Vlado Majovský. Keď umrel, pokúšali sme sa o nejaké réžie, ale bez úspechu. Nastala dlhšia pauza. Neskôr sme stretli Vlada Benka, s ktorým prakticky dodnes spolupracujeme a s ním sme nacvičili najskôr Čechovove Pytačky, Rysavú jalovicu a až potom Ženský zákon, v ktorom sme použili kroje a šuňavský dialekt.

Z VYŠNEJ ALEBO NIŽNEJ ŠUŇAVY?

Z obidvoch.

TAKŽE SA TAJOVSKÝ DOSTAL DO ŠUŇAVY AŽ TERAZ?

Predtým moji predchodcovia vraj robili Osem žien či čo, ale to nie je Tajovský. My máme radi komédie.

DEMASKOVAL ŽENSKÝ ZÁKON U NIEKTORÉHO ČLENA SÚBORU SKRYTÉHO FEMINISTU?

To bude asi otázka na Miša Zajaca, ktorý v inscenácii hrá Doru. On sa v takýchto polohách vyžíva, rád býva niekym iným. Postavičky si vie interpretovať spôsobom, ktorý nás baví.

REDAKCIA ČÍHA NA BULVÁRNE ODHALENIA...

ČO BY NA TO POVEDALA ŽENA-REŽISÉRKA? NECHCETE V BUDÚCNOSTI NEJAKÚ OSLOVIŤ? ALEBO VÁM SPOLUPRÁCA S VLADOM BENKOM VYHOVUJE?

Myslím, že chémia s Vladom je zatiaľ priaznivá. Tie Pytačky nás vystrelili rovno na Scénickú žatvu a aj ďalšie inscenácie boli veľmi úspešné. Vychádza nám v ústrety, nemá problém dôjsť do Šuňavy až z Popradu a to prakticky kedykoľvek. Už aj naznačil, že by chcel pokračovať.

VY TAJNOSTKÁR...

Joj no, uvažuje o dvoch tituloch, ale ešte sa nerozhodol, pretože buď obsadí menej hercov alebo skoro celý kolektív. Rozuzlenie prinesú najbližšie mesiace.

ZAMÝŠĽALI STE SA NAD SPOJITOSŤOU DEMAGOGICKEJ KRIVKY OBCE A REAKCIAMI PUBLIKA?

Obyčajne to býva tak, že sú domáce predstavenia vypredané a to najmä kamarátmi, rodinou, známymi. Všetci sa bavia a nebadám žiadnu demografickú anomáliu, ktorá by zavážila.

ŠUŠKÁ SA, ŽE SA VÁM (MINIMÁLNE OD 80. ROKOV) REKONŠTRUUJE DOM KULTÚRY. AKO TO JE?

Od roku 2018 fungujeme ako občianske združenie Šumiháj, ktoré založila folklórna skupina a Divadlo mladých. Vďaka tomu sme si sami začali financovať divadelnú sezónu. Kultúrny dom však postupne prerába obec a to z eurofondov – vymenili sa okná, strešná krytina, podala sa žiadosť na výmenu audiotechniky, rekonštrukciu šatní a spoločných priestorov. Uvidíme, čo z toho bude.

RECENZIA

STANISLAV ŠUBÍK

DZJÉRA DO SVETA

DIVADLO NA TRAKOCH, TRAKOVICE

RÉŽIA: KATARÍNA RAJNICOVÁ

AUTOR: ROMAN GOMBARČEK, POROTCA

Autorský text Stanislava Šubíka mi okamžite evokoval kombináciu troch „diel“; Společenstvo vlastníků Jiřího Havelku, Operu dvojice Lasica a Satinský a do tretice virálne známy záznam zasadnutia obecného úradu vo Fekišovciach.

Hypotéza relatívne statického exponovania skupiny ľudí, podobne ako v prvom z uvedených príkladov, nabírá na prirodzenej dynamike vznikajúcich situácií prostredníctvom skvelého vystavania charakterov postáv a načrtnutia konfliktov medzi nimi. To bol jeden z najväčších kameňov úrazu inscenácie; postavy síce bojovali za jeden spoločný cieľ, a to urobiť „dieru do sveta“, avšak ich vzájomný konflikt bol takmer nulový. V kolektívnych scénach chýbalo napätie. Tak sa zo skvelej príležitosti neustále držať divácku pozornosť stala výrazne menej atraktívna spoločná snaha preraziť. Čo sa z hľadiska vybudovania dramatickej situácie bez vzájomného napätia medzi postavami javí ako nedostatočná motivácia. Slabšie situačné pointy v jednotlivých scénach súbor kompenzoval jednoduchými, no divácky vďačnými tanečno-speváckymi výstupmi medzi jednotlivými obrazmi.

Inscenácia sa síce nekončí (ako by si autor tohto textu prial) triezvym, či až triezvejúcim, návratom do úvodného výjavu globálnej bezmocnosti obecného zastupiteľstva, napriek tomu efektívne podáva výpoveď o naliehavej snahe obyčajného človeka zanechať na mape sveta aspoň nenápadný (či v tomto prípade až príliš nápadný?) odkaz.

FOTO: MÁRIA VAŠIČOVÁ

PREDSEDA POROTY KATEGÓRIE TRADIČNÉ PRÚDY MIKLÓS FORGÁCS SLEDUJE KAŽDUČKÝ PIXEL ZÁZNAMOV INSCENACÍ

ŠUŠKAJ DO UŠKA VŠADE SAMÁ DZJÉRA!

AUTOR: S.M.

RÝCHLA DIŠTANČNÁ SPOVEĎ (LEBO TO JE TERAZ TAK TROCHU MÓDA – POZDRAVUJEME DO VIRTUÁLNYCH LAVÍC) KATARÍNY RAJNICOVEJ, VEDÚCEJ SÚBORU DIVADLO NA TRAKOCH TRAKOVICE, KTORÉ SA NÁM PREDSTAVILO S INSCENÁCIOU DZJÉRA DO SVETA, ANEB (OSOBNÝ VÝKLAD) SÚŤAŽ O NAJKRAJŠÍ ZEMIAK.

OČAKÁVATE, ŽE NA BELOPOTOCKOM MIKULÁŠI TOUTO INSCENÁCIU UROBÍTE DIERU DO SVETA?

No prámo do sveta asik nyje. Hádam takú malú dzjérečku do toho dyvadelného sveta, aby nás jako spoznaly aj za hranicáma obce. Ale snažíme sa držať pri zemi, lebo vjéme velice dobre, že umený divadelné vidzí každý po svojem a čaká od toho inšé. Radost z postupu bola obrovská a ščúl nás to žene jak motor z traktora dalej tvorit.

STE DOMA SKÔR NA JAVISKU ALEBO V ONLINE PRIESTORE? (AKO VNÍMATE PRE VÁS PO PRVÝ KRÁT ÚČASŤ NA CELOŠTÁTNEJ PREHLIADKE, AJ KEĎ IBA V ONLINE PRIESTORE?)

V onlajn prjéstore sme, dá sa povedať celkom doma, Dzjéru do sveta sme začali nacvičovať onlajn a bolo to velice zaujímavé. A vlasne je to celkom symbolické, že ščúl sa to takto vysjélalo na celoslovenskom festyvale. Ale práda, bol by to oveľa väčší zážitek, keby sme tam mohli byť s vama a hrať prámo pred dzivákma, aj pred velaváženu porotu.

OTÁZKA NA TELO: SKÚSILI STE SPOČÍTAŤ KOĽKOKRÁT POČAS INSCENÁCIE ZAZNIE SLOVO KRUMPLA?

Dost rázý na to, aby si to slovo šecci dókladne zapamataly. Lebo považujeme za mymorádne dóležité zvidytelnit potreba udržaná nárečá slovenského ludu, a aby naše tradície nepadali jak sa hovorí furt na hubu. Né šecko zvenku je lepšie, jak to čo máme doma a treba si to chrányt.

HUDBA A SPEV JE VO VAŠICH INSCENÁCIÁCH TYPICKÁ, KEDY MÔŽEME ČAKAŤ DEBUTOVÝ ALBUM?

Ná ale gdo Vám to navyprával? To si určite zas Iveta puscila hubu na špacýr! Takto Vám povím, debutový album už chystáme strašne dlho, len furt dójde voláká inaččá robota. A na rovinu, už any tý cédéčká sú neny to čo bývalo.

HRU STE ZÁSADNE UPRAVOVALI TRNAVSKÝM NÁREČÍM, PREČO STE SA TAK ROZHODLI?

Ná šak jak ináč by sme mohli na zastupiteľstve vyprávať. Jedzine po naši. A gdo nám nerozumí, neví čo schvaluje me a nemôže nám do toho vyprávať. V skrácenom konaní. tak skrácime bárčo bárkomu a môžeme ic spokojne domov. Lebo ráno stávame.

RECENZIA

A. P. ČECHOV – N. V. GOGOL'

MEDVEĎ – NOS

DIVADLO PARADOX, NOVÉ ZÁMKY

RÉŽIA: PETER ČERVENÝ

AUTOR: MIKLÓS FORGÁCS, PREDSEDA POROTY

Ak je Gogol' najväčším konštruktivistom, tak prečo ohŕňa medveď Stalinovým nosom a kam pochoduje Čechov, ako metafyzický inštalatér?

Formalizmus bez formy, alebo amorfný konštruktivizmus. Tieto ťažko polapiteľné kategórie napadnú recenzenta potom, ako si pozrie inscenáciu Divadla Paradox podľa dvoch krátkych textov Čechova a Gogoľa. Predstavenie vychádza z toho, že berie vážne žánrové označenie „žart“ pod Čechovovou scénkou Medveď. Ak hľadáme spojenie medzi tými dvoma textami, tak asi sa musíme uspokojiť s najjednoduchším riešením, a to je Nos. Inscenácia sa nesie v duchu akejsi prečudesnej klauniády, a klaunský červený nos sa stane metaforou odrezaného nosa v Gogolovej poviedke, a tak znakom inakosti, odlišnosti, nekomformity v spoločnosti. Inscenátori nám ponúkajú dva žánrové obrázky z doby cárskeho Ruska, ktoré podľa viacerých znamení sa skôr odohrávajú v Stalinovom Rusku. Odohráva nám ich absurdný rodinný cirkus, ktorého ťažko zaradiť do hocijakej konkrétnej doby. Minimalistické ornamenty na kostýmoch pripomínajú garážovú verziu Malevičovho suprematizmu, spojenie bielych monteriek s fragmentami kostýmov z prechodu 19. a 20. storočia zase melancholicko-poetickú absurditu, pochodovanie, strnulosť a stopnuté pózy navodia atmosféru naivnej mejercholdovčiny, chladné prevedenie point a nevýrazné nedokončenie gagov, suchý anglický humor, ťažko čitateľná asociatívna neprehľadnosť nápadov a štýlov pôsobí až-až ako aj seba neustále prekvapujúce dada. Inscenácia pripomína rozprávača, ktorý, akoby v polovičke vety neustále zabudol na to, čo chcel pôvodne povedať, a dostal obrovskú chuť okamžite začať nový príbeh.

Medveď a Nos v tomto prevedení sú anekdotami, ktoré najviac spája téma osamelosti, identity a závislosti. Naraz závislosť na spoločenských konvenciách a očakávaných emóciách a naraz alkoholizmus. Rozpad identity, kvôli snaženiam prispôbiť sa konvenciám a rozpad identity kvôli alkoholizmu. Osamelosť, ako náhrada vnútornej integrity, ako dôsledok čudáctva. A tieto súkromné osudy obklopuje diktatúra poriadku a usporiadanosti. Inscenácia drzo strieda najotrepavejšie divadelné frázy s urputným snažením o originalnosť, najrôznorodnejšie formy štylizácie s konvenčnosťou, vedome muzeálne herectvo, kolektívne cvičenia a bezuzdnú hravosť, ale žiadna forma nie je naplnená koherentnou myšlienkou, presne čitateľným významom. Ako klauniáda je to skôr atmosféra, ako príbeh, je to skôr ťažko dekodovateľný chaos.

REKLAMNÝ BLOK

PLATENÁ INZERCIA DIVADLA PARADOX

TIESŇOVÁ LINKA PRE SLUHOV

Stal si sa sluhom u veľkomožného pána?
Napĺňáš svoje denné povinnosti?
Pribehneš vždy, keď si zavolaný?
A dostávaš napriek tomu pravidelne bitku od náhodných hostí?
Ak si sa v tomto opise našiel, tak ponúkame riešenie!
Zmier sa s tým!
Bohužiaľ, život je tvrdý a tvoj pán ti aspoň pravidelne platí,
tak zatni zuby.
Tento oznam bol sponzorovaný Ruskou buržoáznou asociáciou.

BARBER

Ponúkam najlepšie holičské služby v celom Rusku, k jednému oholeniu grátis 7 deci vodky!
V prípade potreby amatérsky chirurg.
Zn.: Za odseknuté zmyslové orgány si zodpovedáte sami.
Ku každému odrezanému nosu zadarmo operácia!
(s poplatkom 1000 rubľov)

PARTNERSKÁ PORADŇA

MÁTE PROBLÉMY SO SVOJIM PARTNEROM?
NECHAL VÁS MANŽEL PRED SMRŤOU S NESPLATENOU PÔŽIČKOU?
OBŤAŽUJE VÁS VYMÁHAČ DLHOV?
NASRDIL VÁS NIEKTO TAK VEĽMI, AŽ SA MUSÍTE NAPIŤ?
ODPOVEĎ NA TIETO PROBLÉMY JE JEDNODUCHÁ!
ZASTRELTE SA NAVZÁJOM!

Viac informácií nájdete na: 0906 887 654
Vedľajšie účinky súboja s pištoľami: náhle zamilovanie,
odpustenie dlhov, žiadosť o ruku, život prežitý v náruči toho
druhého a bolesť hlavy.

PREDÁM: OBLEČENIE

Predám biele kombinézy. Unisex.
Praktické veľké vrecká, do ktorých sa Vám zmestia akékoľvek
zväčšené nosy, ihly a iné nadmerne
veľké potreby do domácnosti.
Fungujú ako skvelá kamufláž
v Ruskej zasneženej krajine.
Môžu spôsobiť vyštípané líca
farby režiséra.
Zn.: Dajú sa využiť ako
neutrálne kostýmy.

AUTOR: A.H.

RECENZIA

JURAJ HAVIAR

DON KYCHOT

POTULNÉ DIVIDLO J+T, MEDZIBROD

RÉŽIA: JURAJ HAVIAR

AUTOR: GABRIELA ČECHOVÁ, POROTKYŇA

Inscenácia Don Kychot, ktorá sa v rámci prvého dňa Belopotockého Mikuláša ako jediná uvádzala naživo (nie prostredníctvom videozáznamu), bola výborným oživením. Samozrejme, nie len preto, lebo sa pred divákov postavili živí herci, ale predovšetkým zvolením inšpiratívneho inscenačného kľúča, akým je princíp divadla na divadle. Tento princíp je veľmi vďačným rámcom, do ktorého je možné vtesnať veľké množstvo nápadov a divadelných ideí, o čo sa pokúsili aj dvaja herci a zároveň autori inscenácie. Na začiatku predstavenia vytvorili fiktívnu ilúziu o pomýlenom čase, krachu júcom divadle na čele s jedovitým princípálom a ambicióznym technikom, ktorý sa nie a nie stať hercom. Do načrtnutej ilúzie vstúpilo predstavenie o Donovy Kychotovy a jeho sluhovi, ktoré bolo inšpirované Cervantesovým príbehom. Ilúzia a predstavenie sa spojili v jedno a postavy akoby sa otočili v spoločenskom rebríčku. Zatiaľ čo ambiciózný technik prechádzal fázami očakávania, prijímania situácie a hľadania možností až po radosť z dosiahnutého cieľa (stáva sa hercom a v predstavení hrá pána), postava jedovitého princípála prechádzala kontinuálne dejom bez zmeny emócie (stávala sa rovnako jedovitým sluhom). Pôsobilo to nesmierne křčovito a inscenácii akoby chýbal koniec. Avšak predstavenie bolo veľmi osviežujúce, vtipné, výtvorné a hudobné. Chvályhodné bolo najmä prevedenie bábok, práca s kostýmami a autorskými

8 piesňami.

PRVÝ DEŇ A UŽ AJ MUZIKANTI VYHRÁVAJÚ...

FOTO: JAKUB JANČO

DON KYCHOT – ANEB SMUTNÁ SPRÁVA O UMELECKOM ŠKOLSTVA STAVE

Hľadali ste už niekedy herečku v dave?
Potili ste na javisku pre vyšší ideál krv?
Odporúčanie: zistíte tabuľkový plat v divadle prv.
Potom vás raz dva prejdú herecké vlohy,
a na plecía friško vezmete nohy!
Ak chceš zúročiť roky drilu v ZUŠ,
Zapíš sa radšej na gitaru, poradil nemenovaný muž.
Dramatický krúžok snílkom nechaj...
Načo stavať kulisy, či zámky vzdušné
keď kultúra prežíva časy krušné?!
Aj Don Kychot je dnes na ihrisku javisku málo platný,
a ten plech čo nosí na hrudi? Je iba vratný!

Tantiémy alebo pokuty prijíma Z.G.

RECENZIA

ĽUBO ZELIENKA A PAVOL HALAJ

DETVIANSKA NÁTURA

DIVADLO ZELIENKA, ZVOLEN

RÉŽIA: MILAN KRŇÁČ

AUTOR: GABRIELA ČECHOVÁ, POROTKYŇA

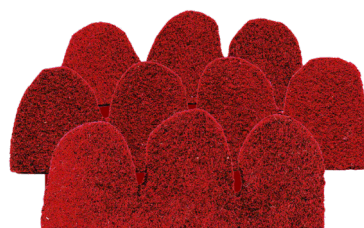
Divadlo Zelenka zo Zvolena sa predstavilo s inscenáciou Detvianská nátura. Predloha vznikla dramatizáciou rovnomených poviedok Ľuda Zelenku a na doskách, ktoré znamenajú svet predloha ožila už druhýkrát. Raz pri vzniku Divadla Zelenka a dnes po 25 rokoch. Sonda do duše Podpoľanca, ako sa píše v bulletine, je i dnes sondou do tej istej malebnej a zároveň rázovitej duše Podpoľanca Matúša Bicana, ktorá sa desaťročiami ba ani storočiami nezmenila. Je tradičná, poctivá, pracovitá, ale i šibalská a hravá. A taká je i inscenácia Detvianská nátura. Tradičná v spôsobe zobrazovania vidieka minulých storočí, jeho zvyklostí a konvencií. Poctivá v prevedení a podchytení divadelného remesla. Pracovitá v umnom narábaní s minimalistickou scénografiou a vyšperkovaným kostýmom. Šibalská v zvládnutých hereckých mizanscénach, hravá v hudbe, speve a tanci.

Z uzavretých obrazov etáp života človeka si hlavný hrdina odnáša jednu rekvizitu akoby jednu spomienku, ktorú si kladie do batôžka a ten si v závere života odnáša na chrbte do neba. Čas a jeho plynutie vytvára základný dramaturgický rámec inscenácie. A práve práca s reálnym javiskovým časom sa stala problémom. Obrazy jednotlivých etáp boli miestami zdĺhavé a predstavenie strácalo elementárny temporytmus. Prospešné pre dynamiku inscenácie bolo využitie divadelných prvkov ako je štronzo, zväčšenie rekvizity či herecká štylizácia do orloja. Škoda len, že takýchto momentov bolo málo a tým pôsobili osamotene.

FOTO: MÁRIA VAŠČOVÁ

DO LIPTOVSKÉHO MIKULÁŠA DORAZILA AJ PORIADNA DETVIANSKA NÁTURA DIVADLA ZELIENKA ZO ZVOLENA.

ODPOSLECHNUTO NA ROZBOŘE INSCENÁCIE PRVÉHO DŇA

ŽALOSTNÝ VÝKRIK STRATENÝCH:

My sme ráno dostali školenie, ako sa sem máme dostať, a zrazu je všetko inak! – porota

DIVADLO MLADÝCH ŠUŇAVA, ŽENSKÝ ZÁKON

V JEDNODUCHOSTI JE KRÁSA:

To je taká výhovorka, že: „Vržgali nám dvere!“

– no tak si ich namažte!

– Roman Gombarček

VYŠETRENIE OČÍ A EKG GRÁTIS:

Budem porovnávať, lebo čo oko vidí, to srdce bolí.

– Roman Gombarček

RODISKO VŠETKÝCH PROBLÉMOV SVETA:

Najprv to bolo pekné, teplé, príjemné. Potom v podstate prišli herci – čo je dobre.

– Miklós Forgács

O MIEŠANÍ VŠETKÉHO:

Ako v antike – jeden je boh, jeden je poloboh, jeden je človek, jeden je slepý. Mňa takéto miešanie rajcuje – teda v dobrom.

– Roman Gombarček

POTULNÉ DIVADLO J+T, MEDZIBROD, DON KYCHOT

KTO HĽADÁ, NÁJDE:

Neviem, či sa to tam ponúkalo, ale ja som si to našla a bolo to zaujímavé.

– Gabriela Čechová

NÁSILIE NA POROTE... POROTOU?:

Ako porota sa v niektorých veciach zhodneme a v niektorých nie. Preto mám toľko krvavých stôp po tele.

– Roman Gombarček

GURMÁNSKE OKIENKO

DETVIANSKA NÁTURA: PIKANTNÉ BRAVČOVÉ SOTÉ, ALEBO PORIADNA DÁVKA PRAVÉHO FOLKLÓRU. RECEPT ZO ŠKOLSKÝCH JEDÁLNI ZÁKLADNÝCH ŠKÔL, NIKDY NEMAL TAKÚ POETICKÚ PRÍCHUŤ.

POTREBNÉ PRÍSADY:

500 dB kvalitnej ľudovej hudby

1 vrbá

2 kolísky

1 stôl + 2 stoličky

kroje

niekoľko zdatných tanečníkov

kus írečitej slovenčiny

niekoľko hlavičiek disponovaných hercov a herečiek

veľkú štipku divadelného nadšenia.

POSTUP PRÍPRAVY:

Budeme potrebovať švárne devy a junákov z detvianskeho chovu, s vášňou pre folklór a divadlo, ktorých rozpálime do zlata (navrhujeme použiť reflektor s oranžovým filtrom a aspoň 500 wattmi). Pre dosiahnutie skutočného, divadelného, gurmánskeho zážitku na javisku, hercov podusíme niekoľko minút. Pozor! Čas dusenia však nesmie presiahnuť, aby inscenácia nestratila ideálnu konzistenciu. Hercov nakoniec necháme chvíľu postáť a možno sa dočkáme aj trojitej klaňačky. Dobrú chuť!

AUTOR: S.M.

KEĎ SA VIDÍM V ZRKADLE...:

Ja to teraz zopakujem – jednak preto, aby som to zrekapituloval, jednak preto, lebo sa rád počúvam.

– Roman Gombarček

LÁSKA HORY PRENÁŠA:

Hneď na začiatku získate našu sympatiu a môžete si robiť v podstate čo chcete – my vás máme radi.

– Miklós Forgács

Čo by mal Maštalír zo svalov, keby ho nenasvietili?

– myšlienka potulného divadla J + T

RECENZIA

JEAN-BAPTISTE MOLIÈRE

SVATUŠKÁR

ZÁHORÁCKE DIVADLO, SENICA

RÉŽIA: IVAN A. FODOR

AUTOR: MIKLÓS FORGÁCS, PREDSEDA POROTY

ZÁVEREČNÝM PREDSTAVENÍM PRVÉHO DŇA BOL SVATUŠKÁR ZÁHORÁCKÉHO DIVADLA ZO SENICE.

REŽISÉR NA JAVISKU

Tartuffe je jedným z najkanonizovanejších diel dramatickej spisby, a tým pádom je aj najväčším balvanom pre divadelníkov. Výrazný a dôležitý režiséri volia tento text najmä vtedy, ak prichádzajú s novou interpretáciou, s originálnym výkladom, s objavovaním prekvapujúcich ďalších rovín textu, ktoré možno posunú aj doterajšie významy a dôrazy. Pre nich Tartuffe je výzvou, inšpiráciou, odrazovým mostíkom, možnosťou ohúriť originalitou. Režiséri menej ambiciózní, v niečom konvenčnejší, zase siahajú pre tento text preto, lebo svojimi kvalitami, úrovňou, mnohovečnosťou, hodnovernosťou, silou ich podrží, pozdvihuje, pomáha. Na čo používa Tartuffe, v záhoráckom prevedení Svätuškára režisér Ivan A. Fodor?

Vďaka pandemickej situácii videl recenzent inscenáciu zo záznamu, ku ktorému patril aj siahodlhý a ťažko rozlúštiteľný, ale veľmi emotívny a osobný úvod režiséra, z ktorého je jediné jasné, že tvorca je nahnevaný a predstavenie má byť možno pomstou, ale určite odvetou na isté udalosti zo života súboru. Je zdôraznené, že ide len a len o pretváрку, nič iné nezaujíma tvorcov, a nebude to analýza, ani transformovanie myšlienok do divadelného jazyka, bude to pamflet, bude to útok, bude to zlosť. Aj je. Priamočiarym, zjednodušujúcim, zúrivým gestom. Toto by samo osebe nebol problém, veď hnev a nasrdenosť sú veľmi dôležitými východiskami umelca. Artefakt, tvorba môže byť zbraň. Problém nastáva, ak niekto silou-mocou chce niečo odkázať, až-až kázať, ale nie je vôbec jasné, čo hovorí. Zo záhoráckeho Svätuškára nie je jasné, presne proti komu je útočené, veď v inscenácii sa každý pretvaruje, každý je idiot, každý sa nechá oklamať, každý sa klame, každý je krikľavo vykreslený kaukliar, nikto nemá ani kvapku ľudskej podstaty, všetci sú animovanými figúrkami zlého vkusu a omylu. A čo tvrdia inscenátori? Nič. Sú nahnevaní. Nasratí. Chcú byť vulgárnymi, ordenárnymi, ale ak niekto kričí jednu celú hodinu, vlastne akoby šepkal, alebo mlčal.

Čierne-biele vnímanie nejasne artikulovaného problému pod neónovými farbami, jednoliatosťou charakterov, nahromadením gýču a demonštratívnym herectvom sa nestane zúfalým výkrikom, ale zúfalstvom umelca, ktorý sám pre seba nevie presne formulovať, čo ho konkrétne trápi, len cíti, že je strašne ukrivdený a namiesto toho, aby najprv pre seba objasnil samotný problém a zmapoval, vyložil, sformuloval ho, nabehne na javisko a neartikulovane reve. Navyše, ten rev chce byť najmä posmešným a sarkastickým. Kričí a vysmieva sa. A pritom nasratí umelci sú neskutočne dôležití, provokácie treba ako najčistejšej soli, vyhodenie diváka a spoločnosti z komfortnej zóny je fakt posolstvom. Len netreba zabudnúť na myšlienku. A na to, že aj rev je komunikácia.

SEXUÁLNA PORADŇA ALEBO SMILNÝ MOLIÈROV ŽMURK

Veľká literatúra prináša veľké životné lekcie a to v každom ohľade. Dráma sa nevyhýba ani našim spálňam. V nasledujúcich riadkoch prinášame niekoľko stručných poznatkov, ktoré nás naučil sám majster Tartuffe.

Stal sa váš milostný život fádny? Chýbajú vašim posteľným hrátkam pestré farby? Nebojte sa byť doslovný! Okoreňte si svoj intímny život kúskom neónu! Nič vraj tak nezapáli lýtka, ako neónová ružová! Či kriklavá zelená. Nechajte sa unášať predstavivosťou, parochňa v štýle Ľudovíta XIV. v modernej farebnej úprave spraví svoje. Pokiaľ ide o zvrhlé praktiky, všetci vieme, že od Francúzov sa máme čo učiť! Tak smelo do toho!

Ozývajú sa zo spálne vašich susedov výkriky a vy neviete, či sú slastné, alebo plné bolesti? Budme k sebe úprimní – iba závidíte! Tí z nás, ktorí majú načítanú trošku inú literatúru ako pán Orgon či pani Pernellová, vedia, že slasť a bolesť majú k sebe blízko. Skúste sa pri nedeľnom prášení koberca pozrieť na domáce práce s troškou fantázie. A pochopíte, že 5 a 20 nemusí dostať len koberec!

Započúvajte sa do dekadencie v štýle francúzskeho klasicizmu, odhodte zábrany a konvencie premeňte na sexy pravidlá, ktorých porušenie sa trestá pôžitkom. Nezabúdajte však, že všetko je o súhre a vzájomnom načúvaní!

NERESTNÝ PÁN MOLIÈRE

FESTIVALOVÝ DENNÍK BELOPOTOCKÉHO MIKULÁŠ 2021, 1. ČÍSLO

VYDÁVA A TLAČÍ: LIPTOVSKÉ KULTÚRNE STREDISKO, LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ · ŠÉFREDAKTOR: JAKUB MOLNÁR
 REDAKTORI: ZUZANA GALKOVÁ, ALŽBETA HORECKÁ, SILVIA MATEJČÍKOVÁ · FOTO: JAKUB JANČO, MÁRIA VAŠICOVÁ
 GRAFICKÁ ÚPRAVA: LINDA PAVELKOVÁ, · ROK VYDANIA: 2021, NÁKLAD: 50 KUSOV, NEPREDAJNÉ.
 NEPREŠLO JAZYKOVOU KOREKTÚROU.

HLAVNÝ PARTNER,
VYHLASOVÁTEĽ
A ODBORNÝ GARANT

HLAVNÝ ORGANIZÁTOR

HLAVNÝ PARTNER

SPOLUUSPORIADATELIA

MEDIÁLNI PARTNERI

